

MIEŠTO

Laikraštis

Apie tai, kas svarbiausia ir aktualiausia Marijampolės žmonėms

2025 m. vasario 6 d., ketvirtadienis, Nr. 37 (1853) / ML

Marijampolės savivaldybėje vykdomi melioracijos projektai už pusę milijono eurų

Vaida Masaitienė

Marijampolės savivaldybėje vyksta svarbūs melioracijos darbai, kurie apima tiek urbanizuotas, tiek žemės ūkyje naudojamas savivaldybės infrastruktūros dalis. Vykdamas šiuos darbus siekiama sukurti funkcionalias sistemas, kurios ne tik atitiktų gyventojų poreikius, bet ir prisidėtų prie savivaldybės ilgalaikės plėtros. Planuojama, kad atlikus šiuos darbus ūkininkų dirbamų laikų neužlies lietaus vanduo, gyventojai galės prisijungti prie lietaus kanalizacijos tinklų ir išvengs potvynių rizikos.

Mokolų kaime, Lūginės gatvėje, vykdomi griovio kanalizavimo darbai, kurie leis gyventojams prisijungti prie lietaus kanalizacijos tinklų. Šis sprendimas reikšmingai pagerins gyvenamosios aplinkos infrastruktūrą, suteikiant daugiau patogumo ir mažinant potvynių riziką. Tyllojoje gatvėje vykdomas melioracijos drenažo projektas, skirtas kapinių teritorijai. Siekiama užtikrinti tinkamą drenažą, apsaugoti teritoriją nuo perteklinio vandens bei sukurti estetiškai patrauklią aplinką, tinkamą tiek lankymui, tiek praktiniams poreikiams. Uosupio upelis taip pat sulaukė dėmesio – jo dugnas valomas ir tvarkomas siekiant pagerinti tiek vandens telkinio būklę, tiek upelio estetinę vertę.

Pastaraisiais metais Marijampolės savivaldybės taryba skiria didelį dėmesį melioracijos projektams: „Anksčiau galbūt šiek tiek ir lėšų pritrūkdavo, o dabar tikrai matome didesnę dėmesį. Taryba skiria vis didesnę finansavimą, todėl galima išplėsti darbų apimtį. Ši vieta, kur dabar stovime (Mokolų k. Lūginės g.), labai gerai iliustruoja darbų apimtį: štai vienoje pusėje – urbanizuota vietovė, kur yra pastatyti namai, kitapus melioracijos griovio matome ūkininkų dirbamus žemės plotus, o štai mums už nugaros – komercinės paskirties pastatai. Tai reiškia, kad visa ši sistema yra be galo reikalinga visiems. Tik mes to niekada nepastebime, nes tiesiog

Mokolų kaime darbai jau įgavę pagreitį

Redakcijos nuotrauka

manome, kad tai įprasta ir taip turi būti bei jokių investicijų. Bet iš tikrųjų tokių darbų reikšmė yra visiems svarbi, todėl į juos reikia žiūrėti globaliai ir vykdyti ne pavienius darbus“, – sako Marijampolės savivaldybės vicemeras Artūras Visockis.

Vicemeras akcentuoja, kad darbai organizuojami taip, jog atlieptų tiek miesto, tiek kaimiškų teritorijų gyventojų poreikius. Tam, kad darbai būtų spartesni ir apimtų didesnes teritorijas, skiriamas didesnis finansavimas: „Už mažus pinigus mes galime padaryti mažai, o už didelius jau galime spręsti visos teritorijos problemas“.

Melioracijos darbai išties reikšmingi, nes tai prisideda tiek prie urbanizuotų gyvenviečių gyventojų gyvenimo kokybės užtikrinimo, tiek ūkininkams padeda užtikrinti darbų kokybę – atnaujintos melioracijos sistemos pagerina lietaus vandens nutekėjimą, neužliejant ūkininkų dirbamų žemės plotų.

Savivaldybės biudžete šiuo metu melioracijos darbams skirta 400 tūkstančių eurų, tačiau, vicemero teigimu, finansavimas šioms darbams augs iš projektinių lėšų: „Šiais metais turėsime du Europos Sąjungos finansuojamus projektus, kurie bus įgyvendinami Sasnavos seniūnijoje. Jų įgyvendinimo metu mūsų, kaip savivaldos, prisidėjimas dar išaugs iki 300 tūkst. eurų. Štai Taryboje esame susitarę, kad jeigu biudžete bus perviršis, tai

tikrai dar dalis pinigų galėtų būti skirta melioracijos darbams, nes poreikis yra daug didesnis, nei mes šiuo metu galime padaryti.“

Marijampolės savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyriaus vyr. inžinierius, melioratorius Jonas Kazakevičius sako, kad per pastaruosius metus kiekvieną pavasarį fiksuojamos avarinės situacijos, kai užliejamos gyvenvietės, trukdomi žemės ūkio darbai. Todėl šių metų melioracijos projektų darbai skirti spręsti būtent šias problemas – pavyzdžiui, praėjusį pavasarį buvo tvarkomos avarinės situacijos Patašinėje, Mokolų kaime, įvairiuose ūkininkų dirbamuose žemės plotuose.

Kalbant apie šiuo metu vykdomus melioracijos projektų darbus, specialistas sako, kad darbų apimtys milžiniškos, apimančios didelę teritoriją: Mokolų kaimą, miesto kapines ir sieks net Tarpučių gatvę: „Šitas projektas yra didesnės apimties, vyksta Uosupio baseino griovių remonto darbai, tvarkome pralaidas, valome sąnašas, kertame krūmus, atstatome drenažo žiotis. Manau, kad situacija pagerės tikrai didelėje teritorijoje“.

Kaip jau buvo minėta, šie sprendimai reikšmingai pagerins gyvenamosios aplinkos infrastruktūrą, suteikiant daugiau patogumo ir mažinant potvynių riziką: „Gyventojai yra išsivedę lietaus nuotekas į griovius, tai iš tikrųjų tuos visus išvadus sutvarkome, kiek įmanoma. Taip pat aplink yra planuojamos naujos gatvės, kai kur jau statomi nauji namai, tad mes savo ruožtu gatvės plotį parenkame, tuomet prailginame pralaidas tam, kad tie sprendimai būtų ilgalaikiai ir nereikėtų papildomų darbų daryti vėliau, kai gyvenvietės pilnai urbanizuosis“, – sako Jonas Kazakevičius.

Pernai pradėti Jevonio upelio tvarkymo darbai šiais metais taip pat pasitūmės į priekį. Projekto įgyvendinimą stabdė elektros kabelių perkėlimo klausimai jau išspręsti, todėl visi darbai toliau vykdomi pagal planą.

Atnaujintos sistemos pasitarnaus ir ūkininkams, ir gyventojams

Redakcijos nuotrauka

Šiame numeryje skaitykite:

2 psl.

Praėjusią savaitę Suvalkijoje fiksuoti du šilumos rekordai: gamtininkas sako, kad tai nieko gero nežada

Praėjusią savaitę Suvalkijoje fiksuoti du šilumos rekordai, o visoje Lietuvoje – dar daugiau. Nors daugelis pavasarėjančiu oru džiaugiasi, gamtininkai įspėja, kad tai nieko gero nežada.

3 psl.

Marijampolės elektrinių istorija

Seniausią elektros stotį, įrengtą dar 1911 metais, įsigijo kino teatras „Palas“ (dabar pastatas – Vytauto g. 27). Yra užuominų, kad elektros generatorių naudojo fotografas J. Skrinskas. 1916 m. dyzelinę elektrinę paleido vokiečių okupacinė valdžia; jos produkciją dvi valandas per parą naudojo tik pagrindinės įstaigos. Tik vienuolyną ir kelis netoli esančius objektus elektros srove aprūpindavo marijonų elektros stotis.

4 psl.

Vasario 5-oji – Šv. Agotos arba Duonos diena

Vasario 5 d. nuo seno lietuviai garbino ugnies deivę Gabiją ir kasdieninį maistą – duoną. Šią dieną buvo kepama duona, atliekamos aukojimo apeigos Žemynai ir Žemėpačiui.

5 psl.

Ypatinga cepelinų diena Marijampolės profesinio rengimo centre

Nuo 2014 metų kiekvieną pirmąjį vasario sekmadienį švenčiama pasaulio cepelinų diena. Jos iniciatorius – JAV gyvenantis išeivis iš Lietuvos Jonas Vaičiūnas. Šią dieną visi raginami kartu su šeima gaminti ir skanauti cepelinus.

6 psl.

Puskelnių kaimo mėgėjų teatro „Kuparas“ vadovė Birutė Labutytė: „Mėgėjų teatras atveria tai, kas tikra“

Internetinis portalas

Praėjusią savaitę Suvalkijoje fiksuoti du šilumos rekordai: gamtininkas sako, kad tai nieko gero nežada

Aistė Uckutė,
Greta Paulevičiūtė

Praėjusią savaitę Suvalkijoje fiksuoti du šilumos rekordai, o visoje Lietuvoje – dar daugiau. Nors daugelis pavasarėjančiu oru džiaugiasi, gamtininkai įspėja, kad tai nieko gero nežada. Specialistai sako, kad tokių dalykų anksčiau nėra buvę ir į tai reikia žvelgti ne kaip į rekordus. Pasak gamtininko Selemono Paltanavičiaus, klimato kaitą inicijavome mes visi, todėl dabar turime tai, ką užsidirbome.

Hidrometeorologijos tarnyba fiksavo, kad sausio 28-ąją Kalvarijoje oro temperatūra sušilo iki 11 laipsnių, o sausio 29-ąją Kybartuose iki beveik 10 laipsnių šilumos. Sausio mėnesį tokie orai buvo nematyti, o gamtininkas sako, kad tai nėra normalu.

„Jau vasaris, apie kokią normalią žiemą galime kalbėti, jeigu dieną sušyla iki 8 ar 10 laipsnių šilumos. Žmonės sako, kad „yra ir anksčiau taip buvę“, bet aš galiu pasakyti – nėra tokių dalykų buvę anksčiau. Ir į tai mes turėtume žiūrėti ne kaip į rekordus, nes rekordui ruošiamės, tai sportininkų terminas turėtų būti, o čia yra klimato kaitos rezultatas, kurį inicijavome mes visi. Tai turim, ką užsidirbom“, – sako gamtininkas S. Paltanavičius.

Gali nukentėti ne tik augalai, bet ir gyvūnai

Kalbant apie poveikį augmenijai, reikia žvalgytis dvejopai. Pirmą, pažiūrėti į laukinę augmeniją. Anot gamtininko, mes visada manėme, kad vietinės augalų rūšys nereaguoja į trumpalaikius oro pokyčius. Tai nėra visiškai normalu ir pasekmes matome.

„Bėga klevo sula, vadinasi, medis gyvas – jis nesiilsi. Žiemą medžiui reikėtų bent 4–5 mėnesius būti ramybės būsenoje. Kitas dalykas – net ir laukinių medžių pumpurai yra išbrinkę, sakykim, tuopų, karklų, gluosnių žiedynai, mes kačiukais vadinam, jau per daug pasiruošę skleidimuisi“, – pasakoja aplinkosaugininkas.

Specialistas įspėja, kad dar gali būti visko. Ir jeigu, pavyzdžiui, vasario viduryje oro temperatūra nukris 15–20 laipsnių žemiau nulio, tai praktiškai visi pumpurai ar žiedynai žus.

„Aš jau net nekalbu apie kultūrinius augalus, apie tuos, kuriuos mes įsiveisėme, pasodinome prie savęs, sakykim, dekoratyviniai augalai, svogūninės gėlės, prieskoniniai – jie labai aktyvūs, jie nesusigauja dar mūsų gamtoje, nežino, neįsigaudo, kas čia įvyko, todėl išaugo. Ir snieguolės jau žydi, tai labai ankstyvo pavasario augalai, bet visgi ne žiemos. Jau narcizai, tulpės,

dekoratyviniai svogūnai, česnakai išleido daigus“, – apie neigiamas klimato kaitos pasekmes pasakoja S. Paltanavičius.

Gamtininkas pasakoja, kad aktyviai į šią šilumą reaguoja ūkiniai augalai. Žmonės per pastaruosius kelis dešimtmečius prisivežė įvairių veislių, kurios nėra tipiškos mūsų gamtai ir klimatui.

Redakcijos nuotrauka

„Visą laiką tiesiog žaidėm tokį žaidimą – o gal? Taip, ši žiema leido jį toliau žaisti ir apsigauti, bet vėlgi, kaip sakiau, jeigu -20 laipsnių šalčio, manau, kad būtų netektys labai didelės. Ir čia kaltinti tikrai nebūtų ko, na, neteisingai pasirinkom, ne tą pasėjom“, – sako jis.

Klimato pokyčiai palies ir gyvūniją. Gamtininkas išskiria, kad šiemet anksčiau prasidėjo pilkųjų kiškių ruja ir jau šiomis dienomis gimsta jų jaunikliai.

„Jeigu ir toliau ta žiema bus tokia, na, arba su nedideliu šaltuku, sniegu, kuris greitai ištirpsta, nes saulelė jau aukščiau ir daug šiltesnė, šiuo metu die-na pusantros valandos pailgėjusi, tai viskas bus gerai. Tačiau jeigu labai dideli šalčiai, tai pirmoji vada gali labai daug netekčių sulaukti. Gali būti, kad tai veikia kai kurių žvėrių ruja: lapės mėnesiu anksčiau pradėjo kelti savo vestuves, arba jos išsitempė, vienos reagavo vienaip, kitos – kitaip. Lygiai taip pat vilkų, lūšių ruja. Kazlų Rūdos miške, girioje lūšys gyvena, populiacija suformuota, mūsų sukurta, galime džiaugtis, kad turim tokį žvėrį. Na, bet jei žiūrėsime į paukščius, tai, aišku, tie paukščiai, kurie čia žiemojo, jūriniai ereliai jau lizduose, jau juos tvarko, naminės pelėdos kai kur deda kiaušinius, žinoma, 30 dienų perės, jaunikliai augs, bet mėnesiu viskas bus anksčiau“, – teigia ekspertas.

Už mūsų gyvenimą gamta neatsakys

Gamtininkas sako šviesių perspektyvų ateičiai nematantis. Pasak jo, pokyčiai vyksta, bet, kas svarbiausia ir labiausiai neramina, tai tų pokyčių tempas.

„Pokyčiai, kurie įvyko per paskutinius 15 metų, šiaip jau būtų buvę įprasti per 300–400 metų. Labiausiai neramina būtent tempas: jeigu dabar 2025 metai, tai dar po 25 metų jaunoji karta, sunku pasakyti, bet gali matyti ne tik pasikeitusius augalus ir gyvūnų ciklus, bet ir patirti pavojingą klimato kaitos pusę“, – teigia jis.

Specialistas prognozuoja, kad ateityje gali prasi-dėti didesnės sausros, ankstūs pavasarai gali būti be sniego, todėl sausės dirva, galimi smėlio ar dirvožemio pustymai, erozijos.

„Mūsų Suvalkijos ūkininkai nepagalvojo apie tai, padarė beribius laukus, o laukas maždaug už 250 metrų turėtų turėti želdinių juostą. Kad taip yra, pažiūrėkime skrisdami virš Europos, Vakarų Europos – visa tai yra išdalinta, tie želdiniai saugo drėgmę, saugo nuo pustymo. Tam turime ruoštis, nes tai tikrai bus“, – įspėja gamtininkas.

Aplinkosaugininkas sako, kad džiūgauti dėl klimato pokyčių ir atėjusių pavasarių orų nederėtų. Pasak jo, čia yra gamta ir rekordų mums tikrai nereikia. Gamtininkas pabrėžia, kad prie klimato kaitos prisidedame kiekvienas iš mūsų, todėl svarbu elgtis atsakingai kasdien, nes už mūsų gyvenimą gamta neatsakys.

Registracija į Marijampolės savivaldybės mokyklų penktas klases prasidės vasario 10 d.

Marijampolės savivaldybės administracija informuoja, kad prašymai 2025/2026 mokslo metais mokytis Marijampolės savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 5-tose klasėse pradėdami teikti nuo 2025 m. vasario 10 d. 8.00 val. iki gegužės 31 d. 24.00 val.

Kviečiami tėvai (globėjai, rūpintojai) prašymus dėl vaikų priėmimo į norimą mokyklą teikti, prisijungus prie Marijampolės savivaldybės interneto svetainės adresu <https://svietimas.marijampole.lt>, o neturintiems galimybės prisijungti kreiptis į Registratorių (3 langelis) J. Basanavičiaus a. 1, Marijampolė ir pateikti rašytinį prašymą.

Anksčiau nurodyto laiko užpildyti ir pateikti prašymai negalios – bus anuliuojami be išpėjimo!

Prašyme galima nurodyti 2 (dvejų) mokyklų pasirinkimus pagal savo prioritetus, t. y. 1-oje vietoje nurodyti tą įstaigą, kurioje norima, kad vaikas mokytųsi, 2-oje – iš-

taigą, kaip alternatyvą, jei vaikas nepatektų į norimą mokyklą.

Nesvarbu, ar vaikas pradės lankyti naują įstaigą, ar mokslus planuoja tęsti toje pačioje mokykloje pabaigęs 4-ą klasę, prašymus per sistemą nurodytu laikotarpiu pateikti būtina visiems.

Pasibaigus I etapui ir paskirsčius vaikus į mokyklas (birželio pradžioje), apie pagrindinio priėmimo į 5 klases II etapo pradžią bus skelbiama vėliau.

Tėvai (globėjai, rūpintojai) apie vaiko priskyrimą mokyklai informuojami automatiškai elektroniniu paštu.

Kilus klausimų prašome kreiptis į Marijampolės savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyriausiąją specialistę Zitą Arendarčikaitę tel. Nr. (8 343) 90 029 arba el. paštu zita.arendarckaite@marijampole.lt

Marijampolės savivaldybės administracijos informacija

Karo prievolės ir sveikatos patikros procedūros – ką privalo žinoti 17-mečiai?

Nuo 2025 metų sausio 1 d. visi 17 metų sulaukę jaunuoliai privalo susisiekti su Lietuvos kariuomenės Karo prievolės ir komplektavimo tarnybos (KPKT) teritoriniu padaliniu ir pateikti savo kontaktinius duomenis. Tai būtina padaryti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo 17-ojo gimtadienio, siekiant užtikrinti sklandų karo prievolinių šaukimo procesą.

Jaunuoliai turi pateikti šiuos duomenis: el. pašto adresą, faktinės gyvenamosios vietos adresą ir telefono numerį. Duomenis galima pateikti užpildžius anketą interneto svetainėje www.karys.lt, arba išsiuntus el. paštu atitinkamam teritoriniam KPKT padaliniui. Prie laiško būtina pridėti asmens tapatybę patvirtinančio dokumento nuotrauką.

Šiemet pirmą kartą 17-mečiams jaunuoliams pirminė sveikatos patikra bus atliekama elektroniniu būdu. Tam bus naudojami asmens sveikatos priežiūros įstaigų ir pačių jaunuolių pateikti duomenys apie jų sveikatos būklę. Atvykti į medicininių patikrinimą nereikės. Jei bus nustatyta rimtų sveikatos sutrikimų, dėl kurių asmuo laikomas netinkamu karo tarnybai, jis nebus įtraukiamas į kalendorinių metų karo prievolinių sąrašą ir toliau nedalyvaus šaukimo procese.

Jaunuoliai, neturintys sveikatos sutrikimų, bus įtraukti į karo prievolinių sąrašus, o jų sveikatos būklė bus tikrinama karinėje medicinos ekspertizės komisijoje, siekiant nustatyti tinkamumą atlikti karo tarnybą.

Karo prievolės ir komplektavimo tarnyba pabrėžia, kad pateikti kontaktinius duomenis ir atlikti sveikatos patikrą yra būtina, norint užtikrinti sklandų karo prievolinių šaukimo procesą, įgyvendinant šaukimo reformą nuo 2026 metų.

Šie pakeitimai yra dalis pasirengimo didesnei karo prievolės reformai, kuri įsigalios 2026 metais. Nuo 2026 metų į karo prievolinių sąrašus bus įtraukti visi paskutinių klasių ir baigę mokyklą bei sulaukę 18 metų jaunuoliai, taip pat jaunuoliai nuo 18 iki 22 metų, kurie sąrašų sudarymo metu nestudijuos aukštosiose mokyklose. Tarnyba nebus atidedama studentams, kurie į aukštąją mokyklą įstos po jų įtraukimo į prievolinių sąrašą.

Karo prievolės ir komplektavimo tarnyba ragina visus jaunuolius, kurie dar nepateikė savo kontaktinių duomenų, nedelsti ir kuo greičiau atlikti šią procedūrą, kad būtų užtikrintas sklandus šaukimo procesas ir individualus informavimas apie šaukimo eigą.

Lietuvos kariuomenės informacija

Marijampolės elektrinių istorija

Benjamins Mašalaitis

Seniausią elektros stotį, įrengtą dar 1911 metais, įsigijo kino teatras „Palas“ (dabar pastatas – Vytauto g. 27). Yra užuominų, kad elektros generatorių naudojo fotografas J. Skrinska. 1916 m. dyzelinę elektrinę paleido vokiečių okupacinė valdžia; jos produkciją dvi valandas per parą naudojo tik pagrindinės įstaigos. Tik vienuolyną ir kelis netoli esančius objektus elektros srove aprūpindavo marijonų elektros stotis. 1918 m. pabaigoje miesto taryba už 19000 auksinų išpirko elektrinę iš vokiečių, įsigijo naują elektros gamiklį. Visą objektą išnuomojo akcinei bendrovei „Šviesa“ (vėliau ji keitė pavadinimus, akcininkus ir pan.). Apie 1932 m. ant Šešupės kranto iškilo cukraus fabriko elektros pastotė.

Senoji elektros stotis veikė Kęstučio gatvėje (dabar R. Stankevičiaus mokyklos kiemo vakarinė pusė). Gyventojai skundėsi, kad ji kėlė didelį triukšmą, nuo kurio skilinėjo net aplinkinių namų sienos. Gal dėl to buvo atsisakyta pirkti ir joje sumontuoti trečią generatorių. Susimąstyti apie hidroelektrinės statybą siūlė ir vietoje apsilankęs geriausias šios srities ekspertas, inžinierius Jonas Smilgevičius, bendravardžio signataro pusbrolis.

4-ojo dešimtmečio viduryje Šešupės aukštupio sureguliuavimo darbams buvo skirta 220000 litų, o vėliau dar 17000 litų papildomai. Marijampolės hidroelektrinę projektuoti patikėjo inžinieriui Konstantinui Kriščiūnui. Jis 1936 m. baigė Kauno universiteto technikos fakultetą, kuriame apgynė diplominį darbą „Marijampolės miesto elektros tinklas ir pastotės“. Elektrotechnikos specialybės technologijos inžinierius gyveno, dirbo ir mirė Marijampolėje 1965

metais (palaidotas senosiose kapinėse).

Vis tik šiek tiek pakoreguotas K. Kriščiūno projektas buvo pritaikytas ne Marijampolėje. 1938 m. Puskelnuose buvo įsteigta akcinė bendrovė „Vandens jėga“. Į kylančius statinius įkomponavo senąjį Puskelnių malūną. Pirmiausia buvo išbetonuotas turbinų kanalas, vėliau tvarkomas tvenkinys, statomi elektros stulpai ir vėliausiai stoties pastatas. Tvenkinio plotas – beveik 20 ha. Tų pačių metų spalį inžinierių K. Kriščiūno ir Vytauto Klimavičiaus projektas buvo įgyvendintas ir žiemos pradžioje elektrinė „gyvybė“ nukeliavo į miestą. Čia iškart nežymiai atpigę mokesčiai už elektros nuomą. Deja, ir naujai gaunamos elektros energijos nepakako aprūpinti visus miesto vartotojus. Ypač elektros energijos miestui trūkdavo, kai vasarą gerokai nusekdavo vanduo upėje.

Iš pradžių šnekėjo, kad miesto hidroelektrinę statys prie Marijonų

Marijampolės hidroelektrinė Antrojo pasaulinio karo metais

Marijampolės krašto muziejaus nuotrauka

gimnazijos. Marijampolės apskrities inžinierius P. Bielskus nustatė, kad patogiausia vieta Šešupei užtventki yra 150 m. atstumu į pietus nuo Vilkaviškio tilto ir kita vieta – Kalkinės pabaigoje, ties Mažaisiais Tarpučiais. Pirmoji vieta buvo tinkamesnė – ten upės dugnas kietesnis. Norint užtventki Šešupę, miesto savivaldybei būtų reikėję iš privačių asmenų išpirkti daugiau kaip 8 ha vertingos žemės. Stoties statyba turėjo kainuoti 223500 litų. Lieptą ar keltą būtų tiesę virš tvenkinio. Buvo gautas ir ministro leidimas statybą pradėti.

1940 m. pradžioje į savivaldybės sandėlius jau atvežė statyboms reikalingą cementą. Vanduo buvo sukeltas apie tris metrus. Turbinas užsakė Berlyno firmoje AEG (Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft). Net okupacinė so-

vietų valdžia nelabai sulėtino pradinių darbų. Yra tvirtinimų, kad 1941 m. galutinį elektrinės projektą paruošė lenkų kilmės inžinierius Belkovskis. Jis drauge su marijampoliečiu Aleksandru Mikulskiu vadovavo darbų eigai. Hidroelektrinė buvo „išmėginta“ 1941 m., bet pastoviai veikti pradėjo 1942 m.

Vokiečiai atsitraukdami susprogdino turbiną, bet sovietai vieną agregatą atgabeno iš Kudirkos Naumiesčio hidroelektrinės ir 1944 m. rugsėjo 1 d. paleido. 1955 m. joje įrengė ir dyzelinę mašiną. Nors 1974 m. aukščiau Šešupėje, Kumelionių kaime, pastatė naują užtvanką, bet joje hidroelektrinę įrengė tik 1998 m.; karo metais statyta senoji užtvanka jau nedirbo. Čia plačiau aprašoma Marijampolės hidroelektrinė buvo atgaivinta 2000 metais, o jos galia tuomet siekė apie 160 KW.

Marijampolės geležinkelio stoties 100-metis Ypatingi miestui metai prasidėjo ypatinga paroda

Marijampolės krašto ir Prezidento Kazio Griniaus memorialinis muziejus Jono Basanavičiaus aikštėje pristatė parodą „Lietuvos geležinkelių perlas: Marijampolės geležinkelio stoties keleivių rūmams – 100“. Ši paroda simboliškai atidarė geležinkelio stoties 100-mečiui dedikuotus metus.

Ši paroda – galimybė iš naujo atrasti vieno išpūdingiausių miesto statinių istoriją, – sako jos rengėjai.

1925 m. rugsėjo 13 d. vietinis laikraštis „Šešupės bangos“ skelbė: „Nauji stoties rūmai. Nuo rugsėjo 1 d. Marijampolės geležinkelio stotis iš savo laikinos buveinės (vagonų) perėjo į dviejų aukštų naujai pastatytą mūro namą.“ Taigi, šiemet minime 100 metų sukaktį, kai buvo baigta Marijampolės geležinkelio stoties keleivių namo statyba.

Marijampolės geležinkelio stoties kompleksas – pirmoji geležinkelio stotis nepriklausomoje Lietuvoje. Dabar stotis – svarbus turizmo traukos objektas, 2018 m. jai suteiktas gražiausios Lietuvos geležinkelio stoties vardas.

Parodoje galima pažvelgti į Marijampolės geležinkelio stoties 100 metų gyvavimo fragmentus: kaip vyko ge-

ležinkelio ruožo tiesimas, kas atvyko į geležinkelio atidarymo iškilmes, senieji traukinių tvarkaraščiai – kada „ateina“ ir „išeina“ traukiniai, išvysite, kaip atrodė geležinkelininkų žibintai, tarnautojų uniformos, pasigrožėsite išpūdinga Marijampolės geležinkelio stoties keleivių rūmų architektūra!

Marijampoliečiai progą švęsti ir galimybę iš naujo atrasti vieną išpūdingiausių miesto architektūros perlų turės visus metus:

Iki pat rugpjūčio aikštėje veiks minėta paroda.

Gegužę Marijampolės Petro Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje vyks leidinių ir fotografijų paroda „Gyvas miesto simbolis“.

Birželį–liepą – geležinkelio stoties teritorijoje menininkų pleneras ir jo paroda atskleis stoties žavesį naujame šviesos spindulėje.

Liepą – diskusija „Marijampolės geležinkelio stotis šimtmečio perspektyvoje“ suteiks progą apmąstyti stoties praeitį ir ateitį, o išskirtinės ekskursijos po stotį atvers duris į jos paslaptis ir istoriją.

Rugpjūtį – muzikos festivalio „Marijampolė Music Park'12“ koncertas „Kelionių muzika“ skambės geležinkelio stoties perone.

Rugsėį – šimtmečio minėjimo ren-

Parodos „Lietuvos geležinkelių perlas: Marijampolės geležinkelio stoties keleivių rūmams – 100“ fragmentas

giny su fotografijų paroda bei kelionės traukiniu iki Kazlų Rūdos leis išgirsti išpūdingas istorijas.

Spalį – kūrybinės dirbtuvės vaikams „Miesto legendos“ bei edukacijos mokiniams suteiks galimybę jaunajai kartai iš arčiau susipažinti su šimtametės stoties istorija.

Parodos „Lietuvos geležinkelių perlas: Marijampolės geležinkelio stoties keleivių rūmams – 100“ fragmentas

Parodos „Lietuvos geležinkelių perlas: Marijampolės geležinkelio stoties keleivių rūmams – 100“ fragmentas

Visi marijampoliečiai kviečiami tapti šios šventės dalimi – pasidalinti savo idėjomis, kaip dar būtų galima paminėti šį jubiliejų – galbūt turite minčių dėl renginių, meninių projektų ar kitų kūrybiškų būdų, kurie atspindėtų mūsų geležinkelio stoties svarbą?

Jūsų pasiūlymai laukiami iki vasario 21 dienos, juos galite siųsti el. paštu komunikacija@marijampole.lt.

Kurkime šventę kartu ir įrašykime dar vieną nuostabų puslapį į Marijampolės istoriją!

Pagal Marijampolės krašto ir Prezidento Kazio Griniaus memorialinio muziejaus ir Marijampolės savivaldybės informaciją

Redakcijos nuotraukos

Parodos „Lietuvos geležinkelių perlas: Marijampolės geležinkelio stoties keleivių rūmams – 100“ fragmentas

KURK MARIJAMPOLEI:

Marijampoliečiai čia ir svetur – kurkime savivaldybę kartu!

Ar kada nors vaikščiodami Marijampolės gatvėmis pagalvojote: „Būtų smagu, jei šis takas būtų geriau apšviestas...“, „Čia tikrai reikėtų daugiau suoliukų“, „Vaikams čia praverstų žaidimų aikštelė“? O gal turite idėją, kaip sutvarkyti seną skverą, sukurti naujas poilsio erdves ar pagerinti dviračių takus? Dabar jūsų mintys gali tapti realiais pokyčiais!

Jau ketvirtą kartą organizuojamas bendruomenių iniciatyvų konkursas „Kurk Marijampolei“ suteikia galimybę kiekvienam iš mūsų prisidėti prie savivaldybės ateities. Šis projektas kviečia gyventojus siūlyti idėjas, kurios padėtų sukurti jaukesnę, patogesnę ir gyvybingesnę aplinką tiek miesto gyventojams, tiek lankytojams.

Kodėl tai svarbu? Nes niekas geriau už jus nežino, ko reikia jūsų kiemui, gatvei ar bendruomenei! Kartu galime ne tik gražinti Marijampolę, bet ir spręsti realias problemas: sukurti daugiau poilsio zonų, pritaikyti erdves jaunimui ir senjorams, įrengti geresnį apšvietimą, atnaujinti šaligatvius ar sukurti daugiau vietų bendruomenės susibūrimams.

Šiomet „Kurk Marijampolei“ konkursas tampa dar atviresnis idėjoms – **pirmą kartą savo vizijas gali teikti ne tik Marijampolės savivaldybės gyventojai, bet ir mūsų diaspora** – iš Marijampolės kilę, tačiau užsienyje gyvenantys žmonės.

Iki 2025 m. kovo 4 d. visi Marijampolės savivaldybės gyventojai ir Marijampolės diasporos atstovai yra kviečiami teikti idėjas, skirtas gerinti miesto viešųjų erdvių infrastruktūrą ir didinti jos patrauklumą. Atitikę reikalavimus idėjų pasiūlymai bus paskelbti Marijampolės savivaldybės svetainėje, kur visi savivaldybės gyventojai galės balsuoti už labiausiai patikusias idėjas. Daugiausiai palaikymo sulaukę projektai bus įgyvendinti!

Jau įgyvendinti projektai įrodo, kad bendruomenės idėjos gali virsti realiais pokyčiais, padedančiais Marijampolei tapti dar patrauklesne ir gyvybingesne vieta gyventi, dirbti ir lankyti. Kviečiame jus prisidėti prie šios iniciatyvos ir kartu kurti dar gražesnę Marijampolę!

Paraiškas gali teikti ne jaunesni nei 18 metų asmenys, deklaruojant savo gyvenamąją vietą Marijampolės savivaldybėje. Kartu su paraiška svarbu pateikti pritarimo projekto idėjai formą,

Marijampolės savivaldybės administracijos nuotrauka

kurioje teikiama idėja pritaria bent 20 savivaldybės gyventojų.

Projektų idėjų pasiūlymų paraiškos gali dalyvauti vienoje iš 2 projekto kategorijų:

- Marijampolės savivaldybės teritorijoje per vienerius metus įgyvendinamas viešųjų erdvių infrastruktūros gerinimo projektas, kurio apimtis neviršija 25 tūkst. eurų (mažos apimties);

- Marijampolės savivaldybės teri-

torijoje per 2 metus įgyvendinamas viešųjų erdvių infrastruktūros gerinimo projektas (pirmaisiais metais rengiama techninė dokumentacija), kurio vertė neviršija 100 tūkst. eurų (didelės apimties).

Platesnė informacija – Marijampolės savivaldybės interneto svetainėje www.marijampole.lt

Marijampolės savivaldybės administracijos informacija

Vasario 5-oji – Šv. Agotos arba Duonos diena

Vasario 5 d. nuo seno lietuviai garbino ugnies deivę Gabiją ir kasdieninį maistą – duoną. Šią dieną buvo kepama duona, atliekamos aukojimo apeigos Žemynai ir Žemėpačiui. Tikėta, kad apeigose pašventinta duona pagelbsti kilus gaisrui, saugo nuo ligų: nuo blogos akies (nužiūrėtom karvėms gražina pieną, atkeri nužiūrėtus žmones), padeda gydyti akių ligas, žaizdas, saugo nuo gyvatės įkandimo (reikia neštis kišenėje kai eini į mišką).

Kilus gaisrui, duonos būdavo metama į ugnį, tikint, kad ugnis nurims ir nesunaikins namų. Šventinta duonelė būdavo užkišama po trobos rąstais palubėje, įkišama į namo pamatus. Tokios duonos gabaliuką padėdavo ant krosnies, kad ugnis iš namų neišeitų ir neišplistų. Kilus perkūnijai, tokią duoną laikydavo suspaudę rankoje, kad perkūną atbaidytų.

Motinos, išleisdamos sūnus į kariuomenę, į drabužius įsiūdavo duonos trupinį, tikėdamos, kad sūnų aplenkis kulka.

Ruginė duona tebėra tradiciškai vienas iš pagrindinių mūsų maisto produktų. Archeologų nuomone, duoną kepti mūsų krašte išmokta jau neolite, prieš kokius 4 tūkstančius metų.

Tešlos užraugimui ir duonos kepimui mūsų krašto tradiciniuose papročiuose būdavo teikiama ypatinga prasmė. Šis darbas šventas – jis tarsi imituoja pasaulio sutvėrimą. O kepalaitis yra jo modelis, kryžiaus ženklų padalytas į keturias pasaulio šalis. Duonos kepimas yra namų šeiminkės, motinos pareiga; beje, labai svarbi ir garbinga. Iš mamos šį įgudimą labai norėdavo perimti dukros, nes iškepti pirmąją savo

duoną – pilnametystės ženklas. Rūgimo procesas, įkvėpiantis tešlai gyvybę, senovėje būdavo mistifikuojamas. Jį tariamai valdanti mitinė dievybė, vadinama Rūgučiu, Ragučiu ar Raugu žemėpačiu.

Atėjus krikščionybei senoji lietuvių šventė sutapinta su Šv. Agotos varduvėmis. Duona šią dieną pradėta šventinti bažnyčiose.

Šv. Agota gimė Sicilijoje, Katanijoje, III a. viduryje.

Redakcijos nuotrauka

Jai piršosi Katanijos miesto prefektas, tačiau ji nenorėjo tekėti, nusprendė būti tyra ir tarnauti Dievui. Tais laikais krikščionybė dar nebuvo pripažinta, krikščionys buvo persekiojami. Kadangi Agota nepakluso turčio norams, buvo atiduota į viešnamį. Vėliau pakartojus pasiūlymą tekėti, Agota vis tiek nesutiko, tuomet ji buvo žiauriai nukankinta, jai nupjovė abi krūtis. Galiausiai, Agota buvo sudeginta ant laužo. Paveiksluose ir drožiniuose Šv. Agota buvo vaizduojama laikanti padėklą su nupjautomis krūtimis. Vėliau, norint išvengti tokio žiauraus vaizdo, krūtys buvo pakeistos dviem kepalukais duonos. Dėl to, kad Agota buvo sudeginta ant laužo, ji laikoma sergėtoja nuo gaisrų.

Bažnyčioje šventinama ruginė riekutė, tada ji tampa šventosios Agotos duonele. Jos kriaukštelė kaimo troboje saugoma ant lentynėlės šalia šventųjų paveikslų. Gimusi krosnies karštyje, duonelė saugo nuo to blogio, kuris nutvilko kaip ugnis... Štai todėl šv. Agotos su duonos kepalėliu rankose skulptūrėlės dažnai būdavo įstatomos kopytėlėse prie lietuviškų sodybų.

O kiek gražios tautosakos apie duoną! Štai keletas priežodžių, mokačių gyvenimiškos išminties: „Neskanė duona, svetimu peiliu riekta“, „Kai daug duonos, visi protingi“, „Duoną taupyk rytojui, ne darbą“, „Balta duona greit nusibosta, o juoda – niekad“, „Ne kailiniai žiemą šildo, bet duona“, „Yra juodos duonos – jau ne badas“...

Parengta remiantis lietuvių etnografijos šaltiniais

„Sodros“ išmokų mokėjimo kalendorius – VASARIS

Vaiko priežiūros: nuo vasario 14 d. iki mėnesio pabaigos.

Nedarbo: nuo vasario 20 d. iki mėnesio pabaigos.

Vaiko išlaikymo: nuo vasario 25 d. iki mėnesio pabaigos.

Šalpos: per kredito įstaigas – nuo vasario 12 d. iki mėnesio pabaigos; pristatymas į namus (Lietuvos paštas, „Bastaras“, „Rausida“) – vasario 10–26 d.; atsiėmimas Lietuvos pašte – vasario 10–26 d.

Pensijų anuitetų: nuo vasario 26 d. iki mėnesio pabaigos.

Išankstinės senatvės pensijos: nuo vasario 20 d. iki mėnesio pabaigos.

Ligos: per 17 d. d. nuo visų dokumentų ir duomenų pateikimo.

Motinstė: per 17 d. d. nuo visų dokumentų ir duomenų pateikimo.

Tėvystė: per 5 d. d. nuo tėvystės atostogų pabaigos.

Ilgalaikio darbo: per 10 d. d. nuo sprendimo priėmimo dienos.

Pensijų mokėjimo kalendorius

Jeigu socialinio draudimo pensija Jums mokama 7–12 mėnesio dienomis, ši mėnesį jos mokamos:

Swedbank:

Marijampolės savivaldybės gyventojams – **vasario 10 d.**

Šiaulių bankas:

Marijampolės apskrities gyventojams – **vasario 11 d.**

Luminor bank (buvęs DnB):

Marijampolės apskrities gyventojams – **vasario 7 d.**

SEB:

Marijampolės apskrities gyventojams – **vasario 10 d.**

Kitos kredito, mokėjimo įstaigos – **vasario 10 d.**

Jeigu socialinio draudimo pensija Jums mokama 13–21 mėnesio dienomis, ši mėnesį jos mokamos:

Marijampolės apskrities gyventojams – **vasario 17 d.**

Pensijų pristatymas į namus (Lietuvos paštas, „Bastaras“, „Rausidas“) – vasario 10–26 d.

Pensijų atsiėmimas Lietuvos pašte – vasario 10–26 d.

„Sodros“ informacija

Ypatinga cepelinų diena Marijampolės profesinio rengimo centre: šimtai kilogramų bulvių, tūkstančiai cepelinų ir parama sunkiai sergantiems vaikams

Vaida Masaitienė,
Gintarė Sabaliauskienė

Nuo 2014 metų kiekvieną pirmąjį vasario sekmadienį švenčiama Pasaulio cepelinų diena. Jos iniciatorius – JAV gyvenantis išeivis iš Lietuvos Jonas Vaičiūnas. Šią dieną visi raginami kartu su šeima gaminti ir skanauti cepelinus.

Marijampolės profesinio rengimo centre (toliau – MPRC) jau trečius metus ši proga paminėta išskirtinai (tiesa, ne sekmadienį, o keletu dienų anksčiau) – savotiška cepelinų muge, kuomet centro bendruomenė gamino cepelinus, kvietė juos ragauti draugus, partnerius, kitas bendruomenes ir tuo pačiu ragino paaukoti pinigų kilniam tikslui. MPRC direktorius Gražvydas Juodišius pasakoja, kad ši tradicija palaikoma visuose centro skyriuose (Marijampolės, Vilkaviškio, Kudirkos Naumiesčio) ir visur sutinkama palankiai. Nes tikslas – padėti.

Į akciją aktyviai įsijungė visa centro bendruomenė

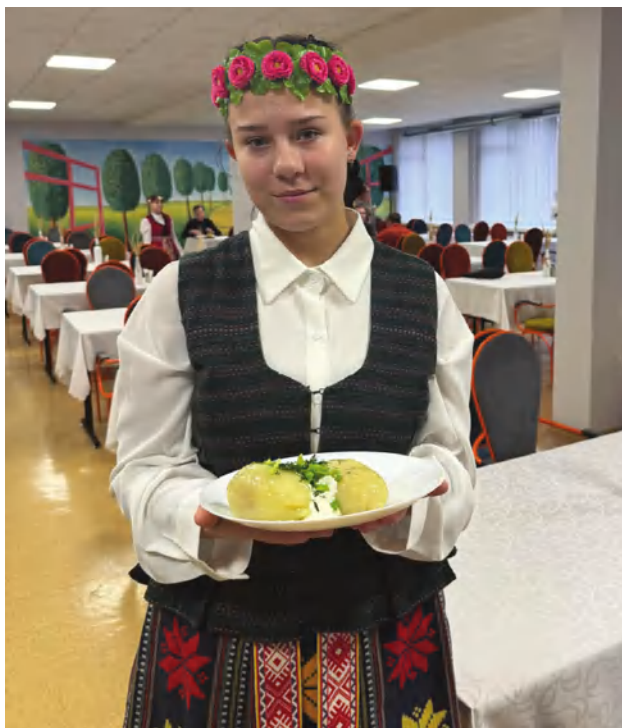
O turint tikslą padėti, šventė visuomet pavyksta ne tik skani, bet ir prasminga. Šiemet cepelinų ragautojai visuose MPRC skyriuose suaukojo 4301 eurą (tai yra beveik dvigubai daugiau nei pernai). Pinigai skirti Rimanto Kaukėno paramos fondui, prisidedant prie pagalbos sunkiai sergantiems vaikams. „Tai buvo

Lėkštės tuštėjo greitai – buvo neabejotinai skanu

mokinių tarybos sprendimas, bet mes labai pritariame tokioms iniciatyvoms. Pernai pinigai buvo skirti humanitarinei pagalbai Ukrainai, užpernai – anksčiau, taigi manau, kad akcija tikrai prasminga“, – sako G. Juodišius.

O MPRC kolektyvas, panašu, kasmet gerina savo pačių rekordus. Šiemet buvo nuskusta pusė tonos bulvių, cepelinams gaminti panaudota 60 kilogramų mėsos, išvirta daugiau nei 2200 gardžiausių didžkukulių. Į meniu buvo įtraukti ne tik tradiciniai cepelinai su mėsa, tačiau ir cepelinai su varške, su šonine ir sūriu, buvo ir ypatingų – oranžinės spalvos. Visus ingredientus šiai cepelinų puotai suaukojo ūkininkai (Lietuvos ūkininkų sąjungos Marijampolės skyrius, Vilkaviškio krašto ūkininkų sąjunga ir Šakių rajono ūkininkų sąjunga).

Didžkukuliai – lietuviškos virtuvės pasididžiavimas

MPRC direktorius džiaugiasi, kad trečius metus vykstantis renginys jau tapo neatsiejama įstaigos metų rato dalimi. „Pagrindinėje – gamybos – dalyje plūša virėjo profesijos mokinių ir mokytojų komandos, prisideda ir savanoriai. Kiti darbuojasi organizacinėje ir kultūrinėje renginio dalyje, kuriant šventinę nuotaiką, skiriant malonų dėmesį šventės dalyviams,

Kilniam tikslui šiemet suaukota rekordinė suma

taip prisidedant prie šventės sėkmės. O smagiausia, kad nieko nereikia skatinti. Iniciatyvą rodo pati bendruomenė.“

Gerą šventės nuotaiką kūrė ir muzikantai

MPRC bendruomenei šis renginys kasmet tampa ne tik puikia proga puoselėti lietuviškas tradicijas, bet ir stiprinti bendruomeniškumą bei socialinę atsakomybę. O smagiausia, kad kasmet vis daugiau žmonių prisideda dalyvaudami gerumo iniciatyvose, todėl viltingai tikimasi, jog ši tradicija tęsis ir ateityje.

Meniu – įvairių rūšių, net oranžiniai cepelinai

Redakcijos nuotraukos

Nauja baudžiamojo poveikio priemonė probuojamiems asmenims

Simona Banėnienė, Lietuvos probacijos tarnybos patarėja

Probuojamųjų sąmoningumo didinimui, elgesio pokyčiams – nauja baudžiamojo poveikio priemonė „Dalyvavimas alkoholio ir narkomanijos prevencijos, ankstyvosios intervencijos, resocializacijos ar kitose programose ir kursuose“.

2025 m. vasario 1 d. įsigalios nauja Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso redakcija su bendrosios dalies pataisomis ir papildymais, kurie įtvirtina sisteminius baudžiamosios atsakomybės taikymo pokyčius, aktualius ir probacijos sistemai.

Naujasis teisinis reguliavimas numato galimybę teismui įpareigoti asmenis dalyvauti alkoholio ir narkomanijos prevencijos, ankstyvosios intervencijos programose resocializacijos ar kitose programose ir kursuose.

Tai leis probacijos pareigūnams skirti didesnę dėmesį ir nusikalstamų veikų, kurios yra padaromos arba lydimos priklausomybių ligų, prevencijai.

Lietuvos probacijos tarnyba, siekdama didinti vi-

suomenės saugumą ir mažinti asmenų, kurie vairuoja transporto priemones apsvaigę, skaičių, jau taiko specializuotą grupinę elgesio pataisos programą nu-teistiems už nusikalstamas veikas, atliktas vairuojant transporto priemonę apsvaigus.

Ruošiantis intensyviai darbui su neblaiviais vairuotojais, papildomai parengta virš 50 profesionalių probacijos specialistų, kurie galės taikyti minėtą programą prižiūrimiems asmenims.

Programa neblaiviems vairuotojams yra perimta iš Norvegijos Karalystės, tačiau pritaikyta ir aprobuota Lietuvos bausmių vykdymo sistemai. Programos, kurią sudaro 1 individualus ir 12 grupinių užsiėmimų, organizuojamų kartą per savaitę (32 valandos darbui

grupėje) tikslai – prevenciniai: sukurti saugesnę eismo aplinką ir mažinti eismo įvykių skaičių, užkirsti kelią programos dalyviams vairuoti neblaiviems.

Programos dalyviai ugdysis supratimą apie atsakomybę už svaigiųjų medžiagų naudojimą, bus didinama jų motyvacija keistis ir rasti tinkamas strategijas, užkertant kelią pasikartojančiam vairavimui apsvaigus. Jie dalyvaus diskusijose, analizuos savo asmenines situacijas ir atliks įvairias praktines užduotis.

Programos temos: svaigiųjų medžiagų vartojimo įtaka asmens suvokimui, reakcijai, elgesiui vairuojant; vairavimo pasekmių įsivertinimas; saviapgaulės mintys, jausmai ir kūno reakcijos; pokyčių poreikis ir jų procesas; gyvenimiškų situacijų kontrolė; atsakingas elgesys rizikingose situacijose ir pan.

Lietuvos probacijos tarnyba pernai vykdė virš 28 tūkst. asmenų priežiūrą. Iš jų – virš 12 tūkst. asmenų (neblaiviems vairuotojams) buvo skirtos baudžiamojo poveikio priemonės.

Užsakytas turinys

UŽ MIESTO

Puskelnių kaimo mėgėjų teatro „Kuparas“ vadovė Birutė Labutytė: „Mėgėjų teatras atveria tai, kas tikra“

Aistė Uckutė

Marijampolės kultūros centro Sasnavos skyriaus Puskelnių kaimo mėgėjų teatras „Kuparas“ veikia jau aštuntus metus. Teatras rengia lėlių vaidinimus vaikams ir spektaklius suaugusiems. Pirmojo spektaklio premjera įvykio dar 2019 m. balandį. Tada pristatyta komedija „Pasaka be galo arba pašėlęs gyvenimo tango“ pagal Kazio Binkio vieno veiksmo komediją „Kai atsarga daro gėdą“. Iki šiol šis spektaklis rodytas jau 10 kartų. Dar po ketverių metų pradėtas rodyti per metus laiko pastatytas antrasis spektaklis „Kunigo naudą velniai gauda“. Jis parengtas pagal Žemaitės to paties pavadinimo apsakymą ir jau yra vaidintas virš 17 kartų.

„Tame tarpe buvo ir pandemija, darėme fotospektaklius, kai kurie jų buvo nufilmuoti, vienkartiniai ir trumpi. Rengėme vaikams spektakliukus, ypač gruodį, kai visi susirenka įžiebtį eglutę“, – pasakoja Puskelnių kaimo mėgėjų teatro „Kuparas“ režisierė Birutė Labutytė. Edukaciniai spektakliai vaikams, kuriuos demonstruoja mėgėjų teatras, yra du: „Dangus griūva“ ir „Kiškio ir ežio lenktynės“.

„Mes atsidavę tam, ką darome“

Teatras „Kuparas“ priklauso Marijampolės kultūros centrui, todėl dažniausiai spektaklius rodyti vyksta į aplink miestą esančias gyvenvietes. „Šunskai, Igliskėliai, Antanavas, Kazlų Rūdos savivaldybė – visi, kas yra aplink Marijampolę, mus yra matę ir girdėję“, – sako B. Labutytė. Anot jos, visada yra važiuojama ten, kur teatras kviečiamas ir laukiamas.

Vadovė atskleidžia, kad netrukus mėgėjų teatro laukia kelionė į Alytų. Ten bus rodomas vienas daugiausiai dėmesio sulaukusių spektaklių „Kunigo naudą velniai gauda“.

„Mes esame atsidavę tam darbui, tai, ką darome, darome nuoširdžiai, todėl pastatyti spektaklį ir užtrunka“, – pasakoja režisierė. Ji neslepia, kad jau dabar yra statomas naujas performansas „Žinios iš nesąmonių pasaulio“.

Inszenizacijas spektakliams rašo Birutė Labutytė, tačiau sako, kad prie šio darbo prisideda ir kitos kolektyvo narės. „Man padeda daug, visos kartu darome“, – teigia ji. Neretai spektaklių detales tenka keisti, nes Puskelnių kaimo mėgėjų teatre vaidina tik moterys.

„Nori nenori tenka ką nors pakeisti, pagalvoti, kaip apeiti vyrus, nes vyriškų vaidmenų taip pat būna, bet juos arba nusipieši, arba kaip nors apžaidi tik su moterimis“, – pasakoja B. Labutytė.

Kolektyvui priklauso devynios moterys, kurios, pasak vadovės, labai atsakingai žiūri į vaidinimus. „Niekada nebuvo, kad sakytų „neateisiu“ ar „negaliu“. Jei negali, tai dėl rimtos priežasties. Visų didelė atsakomybė, jų nereikia maldauti, prašyti, kad ką nors darytų. Jos pačios to nori“, – atvirauja režisierė ir dailininkė Birutė Labutytė.

Jaunusia mėgėjų teatro narė – Justina Kulvinskaitė – mergina, mėgstanti piešti arklius, vaidinti.

Aušra Kurmilevičienė dirba auklėtoja vaikų darželyje, tačiau teatre ji taip pat nepaprastai talentinga. Puskelnių kaimo bendruomenėje ji kartu su kita mėgėjų teatro aktore Renata Čekaitiene organizuoja įvairius renginius, šventes. „Jos tokios bendruomenės širdelės“, – sako vadovė. Grožio meistrei R. Čekaitienei mėgėjų teatras yra veikla, kuria užsiima po darbo.

Gema Dabrišienė – jau vyresnio amžiaus, tačiau yra aktyvi bendruomenės narė, finansininkė, „talentinga viskuo, ką paprašysi“, – išskiria B. Labutytė.

Dar viena mėgėjų teatro aktorė ir šios veiklos puoselėtoja yra Živilė Saurazienė. „Ji anksčiau turėjo savo verslą, pasirūpindavo, kad visada spektakliuose atrodytume labai gražiai“, – sako režisierė.

Laimutė Puidokienė ir Audra Akamavičienė taip pat vyresnio amžiaus, bet, režisierės teigimu, ypač talentingos ir atsakingos moterys, kurios į teatrą žvelgia su meile ir rūpesčiu.

Zita Pasalauskiene „nepaprastai gražiai rūpinasi gėlytėmis, pas ją visada labai graži aplinka“, – akcentuoja režisierė.

B. Labutytė sako, kad į teatro repeticijas visos ateina pavargę, su vienomis ar kitomis bėdomis, tačiau „atsigauna“. „Nežinau, ar kitiems žmonėms kaime mes esame reikalingos, bet mes reikalingos viena kitai. Kartu galime ir išsiverkti, ir pasiguosti. Po repe-

ticijų išeiname pailsėję, prisijuokę, smagiai praleidę laiką“, – atvirauja režisierė. Anot jos, iširus teatrui, būtų prarastas paguodos centras.

Mėgėjų teatrui išsilaikyti kaime nėra sunku

„Mūsų mėgėjų teatrui yra lengva išsilaikyti kaime, nes priklausome Marijampolės kultūros centrui. Jie visada padeda finansiškai ar su transportu, jeigu reikia kur nors nuvykti“, – pasakoja B. Labutytė. Anot jos, visada yra lengva daryti, kai žmonės nori, o kai nenori – bus sunku.

Režisierė sako staigių tendencijų visuomenės požiūryje į mėgėjų teatrą nematanti. Pasak jos, žiūrovų spektakliuose nemažėja, ji nėra pastebėjusi, kad ji laikytų prastesniu. Vadovė pabrėžia, kad mėgėjų teatras atveria tai, kas tikra. „Aktorius gali išmokyti, o čia neišmokysi – tau arba duota stovėti scenoje, arba neduota, o žiūrovas tai tikrai pastebi. Džiaugiuosi, kad mūsų teatre yra visoms duota“, – sako ji.

Menininkė pasakoja, kad, pavyzdžiui, Sasnavos skyriuje organizuojamos įvairios šventės yra aukšto meninio lygio. Jos teigimu, kultūros centras stengiasi, kad visuose renginiuose būtų kokybė, tačiau didžiausia problema tai, kad žmonių į juos ateina itin nedaug. „Žmonės pradėjo išvis nieko nenorėti. Dar į teatrą susirenka, bet į kitas šventes nelabai“, – pastebi „Kuparo“ vadovė.

<p>ŽVILGSNIS GILIAU PIRMADIENIAIS 19:00</p>	<p>SAVIVALDYBĖS aktualijos ir komentarai TREČIADIENIAIS 19:00</p>	<p>TV Marijampolės Televizija</p> <p>ŽINIOS</p> <p>DARBO DIENOMIS 18:30 20:00 22:00</p> <p>www.marijampoles.tv</p>	<p>KELIONĖS Marijampolės praeiti ŠEŠTADIENIAIS 16:30</p>	<p>PRIE BARO PENKTADIENIAIS 19:30</p>
<p>SEIMO NARIO ANATOMIJA ANTRADIENIAIS 18:00</p>	<p>VERSLO TOP PIRMADIENIAIS 17:30</p>		<p>FUTBOLU RUNGTYNIŲ tiesioginė transliacija ŠEŠTADIENIAIS</p>	<p>SVEIKINIMŲ KONCERTAS ŠEŠTADIENIAIS 16:00</p>

„Pastelės namai“ – Marijampolėje įsikūrusios **socialinės dirbtuvės**, vienijančios psichikos ir proto negalią turinčius asmenis.

Įsigydami bet kurį „Pastelės namų“ gaminį, jūs **prisidedate** prie socialinių dirbtuvių misijos – suteikti sparnus skrydžiui.

„Pastelės namų“ gaminti **moliūgėliai**

+370 656 90040
info@pastelesnamai.lt
J. Jablonskio g. 2A,
Marijampolė

DŽENTELMENAI

KONCERTINIS TURAS
10 METŲ VIENU RITMU

Marijampolės kultūros centre
Kovo 7 d. 18:00

Bilietai: kasoje bei kakava.lt
Daugiau informacijos: www.renginiuslenis.lt

Kokybiški produktai Jūsų plaukams ir odai!

10% NUOLAIDA su kodu MMM10

Kęstučio g. 4, Marijampolė
@keli_about_us

K'eli ABOUT US

♦ Turite naujieną?
♦ Žinote apie svarbų įvykį?
♦ Pastebėjote įdomų reiškinį?
♦ O galbūt norite pasidalinti džiaugsmu, dėkingumu ar problema?
BENDRAUKIME!

♦ Kartu dar plačiau atspindėsime bendruomenės gyvenimą, interesus ir skleisime žinią skirtingais sklaidos kanalais.

Tai, kas svarbu Jums, rūpi ir mums!
Susisiekite: +370 679 51 451, redakcija@mmm.lt

DOVANOJU
naują klausos aparatą.
Tel. +37064604605

Nebrangiai
parduodu tamsios spalvos sofą-lovą.
Marijampolė.
Tel. +370 616 75 423

BALDAI
Dizainas, projektavimas, gamyba

Tel.: +370 652 74556
asavobaldai@gmail.com

Vizija OPTIKA

AKINIŲ RĖMELIAMS
IKI -50%

Akcija galioja gaminantis akinius VIZIJA optikos salonuose.
Bendradarbiaujame su VLK - liginų kasomis

MARIJAMPOLĖ, Kęstučio g. 4
Mob.: +370 650 93367

Traliuko paslaugos Marijampolėje ir visoje Lietuvoje.
Tel. +370 690 67 027

5G NERIBOTAI

Neriboti pokalbiai Lietuvoje
Neriboti SMS Lietuvoje
Neriboti pokalbiai ES/EEE
Neriboti SMS keliaujant ES/EEE
Neriboti duomenys Lietuvoje
20 GB duomenų ES/EEE
1000 min. tarptautinių skambučių į ES/EEE
1000 tarptautinių SMS į ES/EEE
5G ryšys

12€

5G 20

Neriboti pokalbiai Lietuvoje
Neriboti SMS Lietuvoje
20 GB 5G interneto
Neriboti pokalbiai ES/EEE
Neriboti SMS keliaujant ES/EEE
Iš jų 15GB duomenų visoje ES/EEE
5G ryšys

10€

5G 1

Neriboti pokalbiai Lietuvoje
Neriboti SMS Lietuvoje
Neriboti pokalbiai ES/EEE
Neriboti SMS keliaujant ES/EEE
1GB duomenų visoje ES/EEE

6,90€

www.mobris.lt

Nepermokėkite už mobilųjį ryšį!

PERKA
Brangiausiai Lietuvoje miškus (brandžius, jaunus, malkinius, iškirstus), žemes, sodybas.

Tel.: +370 676 41155

MIESTO Laikraštis

Platinimo vietos

Marijampolės autobusų stotis (Stoties g. 2B)	Marijampolės savivaldybės administracija (J. Basanavičiaus a. 1)
Marijampolės liginė (Palangos g. 1)	Marijampolės TV biuras (Gedimino g. 11)
Marijampolės P. Kriaučiūno viešoji biblioteka (Vytauto g. 22)	Marijampolės apylinkės teismas (Kauno g. 8)
Marijampolės P. Kriaučiūno viešosios bibliotekos Draugystės padalinys (Draugystės g. 5)	Universalinė parduotuvė „Gulbė“ (J. Basanavičiaus a. 10)
Marijampolės Trečiojo amžiaus universitetas (Vytauto g. 47-106)	„Statybos ir ūkio prekės“ (Klaipėdos g. 1A)
Maisto prekių parduotuvė (Mokolų g. 59)	Puskelniai – parduotuvė „Aibė“ (Plytinės g. 10, Puskelnių k.)
„Gubijos vaistinė“ (R. Juknevičiaus g. 72)	Kavinė „Torino date“ (R. Juknevičiaus g. 9, Marijampolė)
Baraginė – parduotuvė (Baraginės g. 2, Baraginės k.)	Rezidencija „Grįžulo ratai“ (Naujoji g.10, Kantališkių k.)
Sasnava – parduotuvė „Aibė“ (Sūduvos g. 46C, Sasnava)	Igliškėliai – parduotuvė „Aibė“ (Tvenkinio g. 2, Igliškėliai)
Netičkampis – parduotuvė „Aibė“ (Šešupės g. 1 Netičkampio k.)	Patašinės kaimo biblioteka (Nausupės skg. 4, Patašinės k.)

PROTO MANKŠTA

Kiekviename atsakyme pakeiskite po vieną raidę

1. Laikinas, greitai surenkamas, pigus gyvenamas pastatas.
2. 16 a. pabaigos–18 a. pirmos pusės epocha Europoje.
3. Tikrasis atlikėjo Freddie Mercury vardas.
4. Valstybė šiaurės vakarų Afrikoje.

1							
2							
3							
4							

Marokas

Atsakymai: Barokas – Barokas – Farokas –

1. Austrų rašytojas, romano „Pilis“ autorius.
2. L. Welskopf-Henrich romanai apie indėnus.
3. Trombonistas Saulius ...
4. Indų religijose Visatos priežastis ir pasekmės dėsni.

Pagalvokite ir atsakykite:

Žodį „nulis“ kai kuriuose tekstuose galima traktuoti kaip skaitvardį. Galūnėje kirčiuotas žodis „nulis“ reiškia veiksmazodį. Sugalvokite dar vieną lietuvišką skaitvardį, kuris, tik kitaip kirčiuojamas, yra ir veiksmazodis.

Dvejais; tai daugintis skaitvardis ir žodžio „dvejoti“ būsimasis laikas.

Atsakymas:

1							
2							
3							
4							

Atsakymai: Hafka – Harka – Karka – karmma

Spręskite kryžiažodį ir laimėkite prizus!

Išspręskite kryžiažodį ir siųskite atsakymus el. paštu redakcija@mmm.lt arba įmeskite į redakcijos pašto dėžutę, esančią adresu Gedimino g. 11, Marijampolė. Siųsdami atsakymus, nepamirškite nurodyti savo vardo, pavardės ir telefono numerio. Burtų keliu išrinksimė vieną nugalėtoją, kuriam atiteks MMM atributika.

Atsakymų laukiame iki 2025 m. vasario 17 d.

Stiprus tirpalas, ekstraktas	Stipri plona virvutė							Automatinis ginklas, kuriuo šaudoma serijomis
2	Nedidelė beždžionė, panašiu į šuns snuki	Rudens darželio gėlė		8				6
	14 eilučių eilėraštis ... tu šeko šunims pjauti							
								3
	Kristi, byrėti ... nueiti (veltui dingti)	Prasta sriuba ar gėralas		4				
			Tarplautinė standartizacijos organizacija					
	Indijos gyventojas	Žydų kalendoriaus mėnuo	„Ar aš tau, ... nesakiau?“		Igauna aukštesnę temperatūrą	„Žemė ... žolė, žolė ... rasa“	Prancūzų komikas ... de Fiunesas	
					Diskotekoje vyksta ...			
„Kitaip tariant“ lotyniškai	Obelimis apsodintas plotas			5			Gadolinis	
							Indonezijos kodas	
					Naktiniai vabzdžiais mintantys paukščiai			7
P. Dirgėlos romanas „Sermenų ...“	Pašaras, edesys						Jovalas	

Sudarė Danutė Šulcaitė

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Praėjusio kryžiažodžio atsakymai:

Vertikalčiai: Pusiausvyra. Opera. Tyna. Našus. Ena. Kalas. Ona. Posakis. Tam. Sėsk. Giedoti. „Aras“. Globali. Anoj. „Astra“. Anketa.

Horizontaliai: Potencialas. Upyna. Sena. Dabar. Ira. Torana. AAA. Patalo. Komisija. Esenas. Alas. Vynšakė. Usis. Tars. Skrynčia.

Pažymėtuose langeliuose: Menuetas.

NEMOKAMĄ „Miesto laikraštį“ (ISSN 1822-5667) leidžia viešoji įstaiga Marijampolės televizija (įm. kodas 151455022, vienintelis dalininkas viešoji įstaiga „Atviros visuomenės forumas“).

Laikraštis leidžiamas du kartus per mėnesį. Kitas numeris – 2025 m. vasario 20 d.

Tiražas 6020 egz. Spausdino „Polska Press Sp.z.o.o.“

Užsakomųjų straipsnių pavadinimai – pasvirusiu šriftu.

Už skelbimų ir mokamų straipsnių turinį redakcija neatsako. Perspausdinti ar kitaip naudoti bet koki laikraščio turinį galima tik gavus išankstinį redakcijos sutikimą.

Redakcijos adresas: Gedimino g. 11, Marijampolė. Tel. +370 679 51 451

Naujųjų tarnybos vadovė Gintarė Sabaliauskienė, el. p. gintare@mmm.lt

Žurnalistė-kalbos redaktorė Daiva Balčiūnė, el. p. redakcija@mmm.lt

Žurnalistė Vaida Masaitienė, el. p. vaida@mmm.lt

Žurnalistė Greta Paulevičiūtė, el. p. greta@mmm.lt

Žurnalistė Aistė Uckutė, el. p. aiste@mmm.lt

Dizainerė-maketuotoja Jūratė Ruzienė, el. p. jurateruziene@gmail.com

Sveikiname!

Virginiją Zokieneį

gimtadienio proga.

Tegul likimas tau dovanoja margą gimtadienio puokštę, kurioje gražiausiais žiedais žydėtų energija, tvirtybė, ištvermė ir, žinoma, bekrastė asmeninė laimė.

Sveikina vyras ir vaikai su šeimomis

Sveikinimų koncertas

Marijampolės Televizija

ŠEŠTADIENIAIS
16 val.

Kviečiame sveikinti savo artimuosius ir Miesto laikraštyje. Sveikinimo kaina – 10 Eur. Sveikinimą siųskite el. paštu redakcija@mmm.lt Marijampolės televizijos sveikinimų koncerto, žinių ir kitų laidų įrašus rasite: www.marijampoles.tv

reklama@mmm.lt

Prisijunk prie NAUJO Marijampolės televizijos projekto „Žinomi, bet nežinomi“ – papasakok apie savo veiklą ar verslą TV laidoje

Marijampolės Televizija

+370 687 755 33

Praėjusio kryžiažodžio konkurso nugalėtoju burtų keliu išrinktas **Dovydas Senkus**.

Sveikiname!

Dėl prizo atsiėmimo susisieksime asmeniškai.